

Nieuwsbrief - StAB OGR Updates

Nummer 4, 2021

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Hof van Justitie van de Europese Unie

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2021:35](#) 20-01-2021

Prejudiciële beslissing, openbaarheid van milieu-informatie

Rechtbank

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2021:460](#) 02-02-2021

Ontheffing Wnb/Gelderland

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2021:377](#) 29-01-2021

Omgevingsvergunning milieu/Noord-Brabant

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:277](#) 10-02-2021

Omgevingsvergunning milieu/Dinkelland

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:276](#) 10-02-2021

Bestemmingsplan/Horst aan de Maas

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:239](#) 09-02-2021

Handhaving/Ede

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:216](#) 03-02-2021

Handhaving/Boxmeer

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2021:175](#) 27-01-2021

Wnb-vergunning/Limburg

RECHTSPRAAK

Prejudiciële beslissing, openbaarheid van milieu-informatie

De uitzondering op het recht van toegang tot milieu-informatie die geldt voor interne mededelingen van een overheidsinstantie, is beperkt in de tijd.

Casus

Een natuurlijke persoon heeft het Staatsministerieum Baden-Württemberg verzocht om documenten te verkrijgen met betrekking tot het vellen van bomen in oktober 2010 in de Stuttgarter Schlossgarten in het kader van de realisatie van het verkeersinfrastructuur- en stedenbouwproject 'Stuttgart 21'. Het Verwaltungsgerichtshof Baden-Württemberg heeft geoordeeld dat de weigeringsgrond voor 'interne mededelingen' van overheidsinstanties niet meer kon worden aangevoerd na de voltooiing van het besluitvormingsproces van de instantie die om de mededeling was verzocht. Hiertegen is beroep ingesteld bij het Bundesverwaltungsgericht, dat vraagt aan het Europese Hof of de toepasselijkheid van deze weigeringsgrond beperkt is in de tijd.

Rechtsvraag

Is de uitzondering op het recht van toegang tot milieu-informatie die geldt voor interne mededelingen van een overheidsinstantie, beperkt in de tijd?

Uitspraak

Opgemerkt zij dat evenals artikel 4, derde lid, onder c), van het Verdrag van Aarhus, dat in het Unierecht is omgezet bij artikel 4, eerste lid, eerste alinea, onder e), van Richtlijn 2003/4, laatstgenoemde bepaling geen element bevat dat ervoor pleit dat de toepassing ervan beperkt is in de tijd. De leidraad voor de uitvoering van het Verdrag van Aarhus verstrekt op dat punt evenmin enige aanwijzing.

Het is weliswaar juist dat de uitzondering van artikel 4, eerste lid, eerste alinea, onder e), van Richtlijn 2003/4 niet beperkt is in de tijd, maar uit die bepaling zelf en uit artikel 4, tweede lid,

tweede alinea, van deze richtlijn blijkt dat de weigering van toegang tot milieu-informatie op grond dat die is opgenomen in een interne mededeling, steeds moet berusten op een afweging van de betrokken belangen.

In dit verband volgt uit de rechtspraak van het Hof dat deze afweging in elke situatie die in het kader van een op basis van Richtlijn 2003/4 ingediend verzoek om toegang tot milieu-informatie aan de bevoegde autoriteiten wordt voorgelegd, daadwerkelijk afzonderlijk moet worden gemaakt, zonder dat kan worden uitgesloten dat de nationale wetgever in een bepaling van algemene strekking criteria vastlegt die deze vergelijkende beoordeling van de betrokken belangen kunnen vergemakkelijken (zie in die zin de arresten van 16 december 2010, Stichting Natuur en Milieu e.a., C|266/09, EU:C:2010:779, punt 58, en 28 juli 2011, Office of Communications, C|71/10, EU:C:2011:525, punt 29).

Met name kan, gelet op de doelstelling om voor overheidsinstanties een beschermde ruimte te creëren om intern te beraadslagen, in een bepaalde mededeling vervatte informatie weliswaar op goede gronden niet openbaar zijn gemaakt op het tijdstip waarop het verzoek om toegang werd ingediend, maar kan een overheidsinstantie van oordeel zijn dat die informatie intussen, wegens de ouderdom ervan op basis van het tijdstip waarop zij werd opgesteld, niet meer actueel is en dat daardoor het gevoelige karakter ervan verloren is gegaan, aangezien reeds een bepaalde tijd is verstreken sinds zij is vastgesteld (zie naar analogie arrest van 19 juni 2018, Baumeister, C|15/16, EU:C:2018:464, punt 54).

In het kader van het onderzoek van een verzoek om toegang tot milieu-informatie moet de betrokken overheidsinstantie overeenkomstig artikel 4, vierde lid, van Richtlijn 2003/4 daarenboven nagaan of een deel van de gevraagde informatie kan worden gescheiden van die welke onder de toepasselijke uitzondering op het recht van toegang valt, zodat zij kan overgaan tot gedeeltelijke openbaarmaking.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 20-01-2021

ECLI: ECLI:EU:C:2021:35

Zaaknummer: C|619/19

Wetsartikelen: 4 lid 1 onder d Richtlijn 2003/4 EG

RECHTSPRAAK

Besluit tot vaststelling BBT-conclusies voor grote stookinstallaties/Commissie

Verzoek van Polen, Hongarije en Bulgarije om nietigverklaring slaagt, omdat het besluit ten onrechte niet op basis van de oude regels omtrent gekwalificeerde meerderheid is vastgesteld.

Casus

Met het Verdrag van Lissabon zijn de regels inzake de gekwalificeerde meerderheid per 1 november 2014 gewijzigd. Het begrip gekwalificeerde meerderheid is per die datum gewijzigd, deze wordt op een andere wijze vastgesteld. Gedurende de periode van 1 november 2014 tot 31 maart 2017 gold een overgangperiode waarin een lidstaat kon verzoeken om een besluit op basis van de oude definitie van gekwalificeerde meerderheid vast te stellen. Polen heeft op 30 maart 2017 verzocht om op basis van de oude definitie te stemmen over het advies voor het ontwerpbesluit. Op 28 april 2017 heeft het (conform de RIE opgerichte) comité gestemd voor de vaststelling van een advies over een ontwerpbesluit. De stemming is op basis van de nieuwe definitie van gekwalificeerde meerderheid verlopen. Polen e.a. betogen dat het besluit tot vaststelling van de BBT|conclusie om die reden nietig is.

Rechtsvraag

1. Moet een stemming waarbij op grond van het overgangsrecht is verzocht om deze volgens de oude gekwalificeerde meerderheid te laten plaatsvinden, ook in de overgangperiode plaatsvinden?
2. Wat zijn de gevolgen van het nietig verklaren van het bestreden besluit?

Uitspraak

1. Wat de teleologische uitlegging betreft, zij eraan herinnerd dat Protocol nr. 36 volgens zijn – enige – overweging tot doel heeft ‘de overgang [te regelen] van, enerzijds, de institutionele bepalingen van de Verdragen die van toepassing zijn tot de inwerkingtreding van het Verdrag

van Lissabon naar, anderzijds, de bepalingen van bedoeld Verdrag’.

Daartoe verleent artikel 3, tweede lid, van Protocol nr. 36 een lidstaat het recht om in de periode van 1 november 2014 tot en met 31 maart 2017 te vragen om de in artikel 3, derde lid, van dit protocol omschreven gekwalificeerde meerderheid te hanteren, die overeenstemt met die van het Verdrag van Nice, wat partijen trouwens niet lijken te betwisten.

De meningen van partijen lopen daarentegen uiteen over de vraag of de stemming óók in die periode moet plaatsvinden. Het bij artikel 3, tweede lid, van Protocol nr. 36 aan de lidstaten verleende recht om tijdens de in deze bepaling genoemde periode om stemming te verzoeken bij gekwalificeerde meerderheid overeenkomstig de regels van het Verdrag van Nice, impliceert echter noodzakelijkerwijs dat, wanneer een lidstaat een dergelijk verzoek indient, de stemming volgens deze regels verloopt, zelfs indien deze na 31 maart 2017 plaatsvindt. Enkel deze uitlegging kan namelijk verzekeren dat een lidstaat dit recht gedurende heel die periode – tot op de laatste dag ervan – effectief kan uitoefenen.

Elke andere uitlegging zou de nuttige werking tenietdoen van de uitdrukkelijke vaststelling van een periode – van 1 november 2014 tot en met 31 maart 2017 – om het betrokken voorrecht uit te oefenen, en zou de termijn waarbinnen een lidstaat effectief kan verzoeken om te stemmen volgens de regels van het Verdrag van Nice, aanzienlijk inkorten. Het zou namelijk betekenen dat een verzoek dat aan het einde van deze periode wordt ingediend, in de praktijk te laat komt om de regels van het Verdrag van Nice te kunnen toepassen. Een dergelijke uitlegging zou de lidstaten verplichten hun verzoek in voorkomend geval veel eerder in te dienen, afhankelijk van de – onvoorzienbare – stemdatum. Dit zou in strijd zijn met het recht van de lidstaten om tot op de laatste dag van de in artikel 3, tweede lid, van Protocol nr. 36 genoemde periode te verzoeken om volgens de regels van het Verdrag van Nice te stemmen.

Derhalve volgt uit een teleologische uitlegging van de betrokken bepaling dat de omschrijving van de in artikel 3, derde lid, van Protocol nr. 36 bedoelde gekwalificeerde meerderheid ook kan worden toegepast op een stemming die ná 31 maart 2017 plaatsvindt, op voorwaarde dat een lidstaat daar vóór deze datum om verzoekt.

2. Volgens artikel 264, tweede alinea, van het VWEU bepaalt de Unierechter, zo hij dit nodig oordeelt, welke gevolgen van de vernietigde handeling als definitief moeten worden beschouwd. Deze bepaling is onder meer in die zin uitgelegd dat zij toelaat om, om redenen van rechtszekerheid [zie in die zin arresten van 20 september 2017, Tilly-Sabco/Commissie, C|183/16 P, EU:C:2017:704, punt 124, en 4 september 2018, Commissie/Raad (Overeenkomst met Kazachstan), C|244/17, EU:C:2018:662, punt 52], maar ook om een onderbreking of een

achteruitgang te vermijden in de uitvoering van het door de Unie gevoerde of ondersteunde beleid, bijvoorbeeld op het gebied van bescherming van het milieu of de volksgezondheid (zie in die zin de arresten van 25 februari 1999, Parlement/Raad, C|164/97 en C|165/97, EU:C:1999:99, punten 22|24, en 16 april 2015, Parlement/Raad, C|317/13 en C|679/13, EU:C:2015:223, punten 72|74), de gevolgen van een nietig verklaarde handeling gedurende een redelijke termijn te handhaven.

Gelet op het feit dat de BBT-GEN's, zoals in punt 1 hierboven is uiteengezet, als basis dienen voor de vaststelling door de nationale autoriteiten van de vergunningsvoorwaarden voor de exploitatie van grote stookinstallaties, zou een nietigverklaring met onmiddellijke ingang van het bestreden besluit een gevaar kunnen vormen voor de eenvormigheid van de vergunningsvoorwaarden voor dit soort installaties in de Unie en rechtsonzekerheid dreigen te creëren voor de belanghebbende partijen en met name de exploitanten van grote stookinstallaties, en dit totdat een nieuw besluit over BBT-conclusies in werking zou treden.

Het bestreden besluit met onmiddellijke ingang nietig verklaren zou bovendien indruisen tegen de doelstellingen, waaraan het bestreden besluit bijdraagt, om een hoog niveau van milieubescherming te verzekeren en de milieukwaliteit te verbeteren, welke doelstellingen worden genoemd in artikel 191, tweede lid, van het VWEU, artikel 37 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en de overwegingen 2 en 44 en artikel 1 van Richtlijn 2010/75.

Bijgevolg dienen de gevolgen van het bestreden besluit te worden gehandhaafd totdat, binnen een redelijke termijn van ten hoogste twaalf maanden na de uitspraak van het onderhavige arrest, een nieuwe handeling ter vervanging daarvan in werking treedt die wordt vastgesteld volgens de regels van de gekwalificeerde meerderheid die zijn neergelegd in artikel 3, derde lid, van Protocol nr. 36.

Instantie: Het Gerecht van de Europese Unie

Datum uitspraak: 27-01-2021

ECLI: ECLI:EU:T:2021:44

Zaaknummer: T|699/17

Wetsartikelen: 16 lid 4 en 5 Verdrag Europese Unie

RECHTSPRAAK

Wnb-vergunning/Limburg

Vergunde situatie is van belang bij het bepalen van de referentiesituatie en niet de huidige feitelijke situatie.

Casus

Op 30 november 2017 hebben gedeputeerde staten een Wnb-vergunning verleend voor de exploitatie van een melkrundvee- en varkenshouderij in de omgeving van de Natura 2000-gebieden 'Groote Peel', 'Sarsven en de Banen' en 'Weerter en Budelerbergen & Ringselven'. Er is niet eerder een vergunning op grond van de Wnb of de voorheen geldende Natuurbeschermingswet 1998 verleend. Voor het bedrijf is op 17 mei 1994 een vergunning op grond van de Wet milieubeheer verleend. Het college heeft de Wnb-vergunning verleend omdat de aanvraag ziet op de bedrijfssituatie waarvoor op 17 mei 1994 een milieuvergunning is verleend. Daardoor is volgens het college verzekerd dat de stikstofdepositie door de aangevraagde situatie niet toeneemt ten opzichte van de depositie in de zogenoemde referentiesituatie.

Rechtsvraag

Is de referentiesituatie juist bepaald en is er geen strijd met artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn?

Uitspraak

De Afdeling wijst op haar vaste rechtspraak dat voor de vraag of de wijziging of uitbreiding van een bestaand project significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, een vergelijking wordt gemaakt van de gevolgen van het bestaande project in de referentiesituatie en de gevolgen van het project na wijziging of uitbreiding. De referentiesituatie wordt bij het ontbreken van een natuurvergunning ontleend aan de milieutoestemming die gold op de referentiedatum, tenzij nadien een milieutoestemming is verleend voor een activiteit met voor het betrokken Natura 2000-gebied minder nadelige gevolgen. Dan geldt die toestemming als referentiesituatie. De Afdeling overweegt ook dat zij in de rechtspraak van het Hof van Justitie geen aanknopingspunten ziet voor het oordeel dat de referentiesituatie niet betrokken mag

worden bij de vraag of op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat de wijziging van een bestaande activiteit significante gevolgen heeft.

De Afdeling is van oordeel dat de rechtbank in overeenstemming met de hiervoor omschreven rechtspraak heeft geoordeeld dat het college terecht is uitgegaan van de vergunde situatie zoals die geldt sinds de vergunning van 17 mei 1994 bij het bepalen van de referentiesituatie. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat de huidige feitelijke situatie niet van belang is bij het bepalen van de referentiesituatie. In dit geval is de referentiesituatie ontleend aan de veebezetting en stalsystemen die in 1994 vergund zijn en ziet de Wnb-aanvraag op die situatie. De stikstofdepositie neemt dus niet toe ten opzichte van de referentiesituatie. Dan is op grond van objectieve gegevens uitgesloten dat de aangevraagde situatie significante gevolgen heeft. De rechtbank heeft terecht geconcludeerd dat het college bij de vergunningverlening hiervan mocht uitgaan.

De Afdeling vermeldt dat het college geen beleid voerde dat inhoudt dat een vergunning slechts wordt verleend indien maatregelen worden getroffen om een verdere reductie van de stikstofdepositie te bewerkstelligen. Het college was daarom dan ook niet gehouden om aanvullende maatregelen op te nemen. Het betoog onder verwijzing naar het rapport 'Effecten van gelijkblijvende N-depositie op N2000-habitats in de Groote Peel', dat het college de Wnb-vergunning in strijd met artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn heeft verleend, waar GLMN en MOB ook bij de rechtbank op hebben gewezen, kan daarom niet leiden tot de conclusie dat er een verplichting bestond om in dit geval aanvullende maatregelen tot reductie van de stikstofdepositie op te nemen in de vergunning. De rechtbank is daarom terecht tot de conclusie gekomen dat het college met deze vergunningverlening niet in strijd met artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn, heeft gehandeld.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 27-01-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:175

Zaaknummer: 201903828/1/R2

Wetsartikelen: 2.7 en 2.8 Wnb en 6, lid 2 Hrl

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan/Horst aan de Maas

Bij het opnieuw vaststellen van het bestemmingsplan is nog steeds onvoldoende gemotiveerd waarom in dit geval kan worden volstaan met een spuitzone van minder dan 50 m.

Casus

Het bestemmingsplan is vastgesteld ter uitvoering van de uitspraak van de Afdeling van 13 maart 2019, ECLI:NL:RVS:2019:800, waarin de Afdeling het eerder vastgestelde bestemmingsplan heeft vernietigd. De Afdeling heeft in die uitspraak geoordeeld dat de raad onvoldoende inzichtelijk heeft gemaakt waarom niet de afstand van 50 m tussen de boomgaard en de voor gewasbescherming gevoelige functies is gehanteerd.

Het plan maakt de bouw van een woning op het perceel De Hees 10 te Sevenum mogelijk. [Appellant] exploiteert een fruitteeltbedrijf, op een afstand van 25 m tot aan het plangebied, op het perceel [locatie]. Daarnaast exploiteert hij een boomgaard, in de directe nabijheid van het plangebied. Deze boomgaard is gelegen ten noorden en ten westen van het plangebied. Hij vreest een beperking van zijn bedrijfsvoering. De boomgaard van [appellant] is gelegen aan de noord- en westzijde van het plangebied. De afstand van de boomgaard tot de noordgrens van het plangebied bedraagt ongeveer 5 m. Aan de westzijde bedraagt de afstand van de boomgaard tot het plangebied ongeveer 15 m.

Rechtsvraag

Heeft de raad voldoende gemotiveerd waarom in het plan niet de minimale afstand van 50 m is gehanteerd tussen de boomgaard en de voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functies?

Uitspraak

Uit vaste rechtspraak van de Afdeling volgt dat in het algemeen een afstand van 50 m tussen gevoelige functies en agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt, niet onredelijk wordt geacht. Het is mogelijk deze afstand te verkleinen indien

daaraan een deugdelijke motivering ten grondslag ligt. Die motivering moet gebaseerd zijn op een zorgvuldig op de locatie toegesneden onderzoek. Zie bijvoorbeeld onder 7 van de uitspraak van de Afdeling van 30 maart 2016, ECLI:NL:RVS:2016:855 (Houten).

Onder verwijzing naar de uitspraak van 2 juni 2004, ECLI:NL:RVS:2004:AP0392, overweegt de Afdeling dat de functie 'tuinen' is aan te merken als een voor gewasbeschermingsmiddelen gevoelige functie. Gelet op het hiervoor overwogene in 7.3 en de uitspraak van 13 maart 2019, moet de raad inzichtelijk maken waarom niet de afstand van 50 m tussen de boomgaard en de gevoelige functie 'tuinen' is gehanteerd. Daarbij wijst zij voor de driftreducerende werking van windhagen op wat zij daarover heeft overwogen in haar uitspraak van 16 december 2020, ECLI:NL:RVS:2020:3018, onder 13 tot en met 13.5.

[Appellant] heeft er echter terecht op gewezen dat de haag voor een deel van de tuinen de enige afscherming vormt. De bebouwing op het perceel aan de westzijde loopt namelijk niet over de volledige diepte van het deel van het perceel 'De Hees 10' met de bestemming 'Wonen' door en tussen dit deel van het perceel en de boomgaard aan de noordzijde bevindt zich geen bebouwing, die als buffer kan dienen. [Appellant] heeft terecht naar voren gebracht dat de raad zijn standpunt, dat de haag zo'n driftreducerende werking heeft, dat ter plaatse van de tuinen een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gegarandeerd, niet heeft onderbouwd. De enkele verwijzing ter zitting naar het rapport 'Driftblootstelling van omstanders en omwonenden door boomgaard bespuitingen' van het onderzoeksinstituut Plant Research International (PRI) van maart 2015, is een onvoldoende onderbouwing, alleen al omdat daarin algemene conclusies zijn getrokken en deze dus niet gaan over de hier voorliggende specifieke situatie. Zie daarover de eerdergenoemde uitspraak van 16 december 2020, ECLI:NL:RVS:2020:3018, onder 13 tot en met 13.5. [Appellant] heeft terecht naar voren gebracht dat in dit geval zonder een locatiespecifiek onderzoek niet kan worden vastgesteld in welke mate de haag de gebruikers van de tuinen zal gaan beschermen tegen drift en daarmee welke afstand van de boomgaard aan de west- en de noordzijde tot aan de tuinen in acht moet worden genomen, in relatie tot de hoogte van de fruitbomen, om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te garanderen. Het besluit van 18 juni 2019 geeft er geen blijk van dat is onderzocht in hoeverre de gezondheidsrisico's ter plaatse van de tuinen in de weg staan aan het gebruik van de boomgaard door [appellant]. Gelet hierop heeft de raad niet inzichtelijk gemaakt waarom voor het deel van het perceel met de bestemming 'Wonen' niet de afstand van 50 m tussen de boomgaard en de woonbestemming is gehanteerd.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 10-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:276

Zaaknummer: 201905910/1/R2

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Handhaving/Ede

Vraag welke vennootschap als drijver van de inrichting kan worden aangemerkt.

Casus

Last onder dwangsom vanwege overtreding artikel 17.2 Wm, het zo spoedig mogelijk melden van een ongewoon voorval bij biomassacentrale. Verzocht wordt om de last te schorsen omdat niet de holding, aan wie de last is opgelegd, maar alleen de werkmaatschappij zeggenschap heeft over de feitelijke bedrijfsvoering en als overtreder kan worden aangemerkt.

Rechtsvraag

Kan de holding, naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter, als overtreder worden aangemerkt?

Uitspraak

Artikel 17.2, eerste lid, van de Wm schrijft voor dat degene die een inrichting drijft waarin zich een voorval, als bedoeld in artikel 17.1 van de Wm, voordoet of heeft voorgedaan, dat voorval zo spoedig mogelijk meldt aan het bestuursorgaan dat bevoegd is een omgevingsvergunning voor een inrichting te verlenen. Degene die een dergelijke melding moet doen, is dus de drijver van de inrichting waarin zich een voorval heeft voorgedaan. Dat betekent dat het college in dit geval alleen een last kan opleggen aan de drijver van de inrichting en dat die drijver als overtreder moet worden aangemerkt. De vraag is wie in dit geval als de drijver van de inrichting moet worden aangemerkt. Van belang is wie de inrichting feitelijk exploiteert.

MPD heeft in de stukken en ter zitting toegelicht dat de holding uit juridisch en financieel oogpunt is opgericht. Onder deze holding vallen in ieder geval drie werkmaatschappijen met ieder een eigen biomassacentrale in Ede, waaronder Bio Energie Noord. Tijdens de zitting is duidelijk geworden dat Bio Energie Noord in ieder geval de zeggenschap heeft over de productie in de biomassacentrale aan de Knuttelweg in Ede, omdat zij verantwoordelijk is voor de dagelijkse gang van zaken binnen de inrichting en omdat zij er zicht op heeft wanneer

zich een ongewoon voorval voordoet in de inrichting. Zo heeft Bio Energie Noord de melding op grond van artikel 17.2 van de Wm over het ongewone voorval op 4 februari 2020 ingediend en niet MPD.

De voorzieningenrechter is er niet van overtuigd dat MPD ook als overtreder kan worden aangemerkt. In de bodemzaak zal nader moeten worden onderzocht of MPD ook zeggenschap heeft over de feitelijke exploitatie van de biomassacentrale aan de Knuttelweg te Ede of dat er alleen sprake is van een financiële verhouding tussen beide vennootschappen. De voorzieningenrechter ziet daarom aanleiding de besluiten van 2 april 2020 en 13 november 2020 te schorsen.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 09-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:239

Zaaknummer: 202100041/2/R4

Wetsartikelen: 17.2 lid 1 Wm

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu/Dinkelland

Uitleg van BBT-conclusies, de rechtbank heeft ten onrechte een voorschrift aan de vergunning verbonden dat een eenmalige rendementsmeting aan de luchtwasser moet plaatsvinden.

Casus

Omgevingsvergunning (milieu en afwijken van bestemmingsplan) voor herbouw van twee door brand verwoeste varkensstallen. De rechtbank heeft naar aanleiding van een STAB|advies op basis van BBT 28 van de BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- en varkenshouderij het beroep van een milieu-organisatie (Mob) en omwonenden gegrond verklaard en zelf in de zaak voorzien door aan de omgevingsvergunning onder meer alsnog het voorschrift te verbinden dat een eenmalige rendementsmeting aan de luchtwasser moet plaatsvinden.

Rechtsvraag

1. Is een verenigingsgebouw aan te merken als een geurgevoelig object als bedoeld in de Wgv?
2. Op welke wijze moet het begrip ‘onder soortgelijke omstandigheden’ in BBT 28 van de BBT-conclusies voor intensieve veehouderij worden geïnterpreteerd?

Uitspraak

1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer in de uitspraak van 13 februari 2013, ECLI:NL:RVS:2013:BZ1290), is voor de kwalificatie van een gebouw als geurgevoelig object bepalend of sprake is van langdurige blootstelling van personen in dat gebouw aan geurhinder.

Het STAB-advies vermeldt dat bij onderzoek ter plaatse is gebleken dat bij de hondendressuurvereniging vier tot vijf honden worden getraind tot politiehond, dat de trainingen tweemaal per week, te weten op donderdagavond en zondagochtend, plaatsvinden

en dat het gebouw dan wordt gebruikt om de bijtbestendige pakken aan te trekken en om koffie te drinken. De trainingen vinden in de buitenlucht plaats. In beroep hebben Mob en anderen aangevoerd dat het STAB-advies op dit punt een onvolledig beeld geeft, omdat het verenigingsgebouw ook wordt gebruikt op dinsdagavonden en incidenteel door grotere groepen.

Het betoog faalt. Daargelaten of in het StAB-advies een volledig beeld is gegeven van het gebruik van het verenigingsgebouw, is ook in het door Mob en anderen aangevoerde gebruik geen grond gelegen voor het oordeel dat langdurig in dat gebouw wordt verbleven. De vergelijking met de tijdelijke leegstand van woningen kan Mob en anderen voorts niet baten, omdat Mob en anderen niet aannemelijk hebben gemaakt dat het verenigingsgebouw ten tijde van belang door omstandigheden tijdelijk minder intensief werd gebruikt. Gelet daarop heeft de rechtbank terecht overwogen dat het verenigingsgebouw geen geurgevoelig object is als bedoeld in de Wgv en dat de geurbelasting ter plaatse om die reden niet relevant is voor de beoordeling van het geschil.

2. STAB is met haar conclusie dat BBT 28 aanleiding geeft om in elke situatie een eenmalige geurrendementsmeting te verlangen, omdat de bedrijfsomstandigheden in elke stal uniek zijn, voorbijgegaan aan de in BBT 28 vermelde uitzondering op de eenmalige rendementsmeting in het geval al een controle heeft plaatsgevonden in combinatie met een soortgelijk stalsysteem in soortgelijke bedrijfsomstandigheden. De op de website van Kenniscentrum Infomil gepubliceerde toelichting bij de BBT-conclusies vermeldt dat de in onderdeel a van BBT 28 beschreven techniek niet is gericht tot de individuele veehouder, omdat die techniek wordt uitgevoerd ten aanzien van alle luchtzuiveringsinstallaties voordat ze in onder meer de Regeling ammoniak en veehouderij worden opgenomen. Door meerdere stallen met luchtzuiveringsinstallaties volgens standaardmethoden te bemeten en de bemeten luchtzuiveringsinstallatie gedetailleerd te beschrijven in de stalbeschrijving, zijn de metingen representatief voor andere stallen met luchtzuiveringsinstallaties, aldus die toelichting. Het voor het houden van varkens vergunde stalsysteem is opgenomen in bijlage 1 van de Regeling ammoniak en veehouderij. Gelet hierop bestaat geen grond voor het oordeel dat de in BBT 28 genoemde uitzondering op de eenmalige rendementsmeting in dit geval niet van toepassing is. De rechtbank heeft ten onrechte onder verwijzing naar het STAB-advies geoordeeld dat aan de omgevingsvergunning alsnog het voorschrift moet worden verbonden dat een eenmalige rendementsmeting aan de luchtwasser moet plaatsvinden.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 10-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:277

Zaaknummer: 201905298/1/R4

Wetsartikelen: 1 Wgv, 2 lid 2 Wgv en BBT 28 BBT-conclusies voor intensieve pluimvee- en varkenshouderij

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning milieu/Noord-Brabant

Om te beoordelen of sprake is van een milieuneutrale wijziging had verweerder eerst op grond van de oude vergunde situatie de toegestane geluidsbelasting moeten bepalen.

Casus

In 1993 is een Hinderwetvergunning verleend voor een motorcrossbaan in Valkenswaard. Verweerder heeft een vergunning voor een milieuneutrale wijziging verleend. Volgens verweerder is sprake van een milieuneutrale wijziging, omdat niet het gebruik van meer motoren is aangevraagd en er dus ook niet meer overlast zal optreden voor geluid, fijnstof en geur. Eisers stellen dat verweerder ten onrechte is uitgegaan van een milieuneutrale wijziging. Zij vrezen voor een toename van geluid-, geur- en stofoverlast.

Rechtsvragen

1. Is verweerder terecht uitgegaan van een milieuneutrale wijziging?
2. Heeft verweerder overlast en geur vanwege de inrichting onvoldoende onderzocht?

Uitspraak

1. Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling moet voor de beantwoording van de vraag of de vergunde veranderingen andere of grotere gevolgen voor het milieu hebben, een vergelijking worden gemaakt tussen de laatst vergunde werking van de inrichting en de aangevraagde werking van de inrichting. Er wordt géén vergelijking gemaakt met de feitelijke werking van de inrichting en de aangevraagde werking van de inrichting. De toetsing van de vergunningaanvraag voor deze verandering beperkt zich tot de vraag of aannemelijk is gemaakt dat de verandering inderdaad niet leidt tot andere of grotere nadelige milieugevolgen ten opzichte van de reeds vergunde situatie. Toename van de feitelijke milieubelasting is toegestaan, zolang de toename binnen de maximale vergunde emissie blijft (zie de uitspraak van de Afdeling van 18 oktober 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2832).

De rechtbank stelt vast dat in de Hinderwetvergunning de totale geluidsbelasting van het motorcrosscircuit maar gedeeltelijk is beperkt. Er golden slechts middelvoorschriften voor crossmotoren tijdens wedstrijden, maar niet tijdens trainingen. Het blijft onduidelijk wat de totale geluidsbelasting was van het motorcrosscircuit onder de Hinderwetvergunning. Verweerder had de totale geluidsbelasting vanwege de inrichting in kaart moeten brengen, om daarna te beoordelen of de aangevraagde wijziging tot een hogere geluidsbelasting op de omgeving leidt. Dat heeft verweerder niet gedaan.

Verweerder volstaat met het stellen van geluidseisen aan bepaalde motoren. Verweerder heeft onvoldoende onderbouwd of daarmee ook de andere negatieve effecten als gevolg van de verlegging van het circuit (bijvoorbeeld vanwege de overige emissies van de motoren) worden gecompenseerd. Vergunninghouder heeft de stillere motoren niet aangevraagd. Gelet op bovenstaande redenen is de rechtbank van oordeel dat het bestreden besluit niet in stand kan blijven, omdat het onvoldoende zorgvuldig is voorbereid.

2. De mate van overlast vanwege fijnstof of geur is, evenals bij geluid, mede afhankelijk van de plek waar de geur of het fijnstof worden uitgestoten en niet alleen afhankelijk van de duur van het gebruik of de hoeveelheid crossmotoren. Door de wijziging van de ligging van het motorcrosscircuit wijzigt ook de plek waar geur en fijnstof worden uitgestoten. Daarom kan niet op voorhand worden uitgesloten dat er op plekken in de omgeving meer overlast vanwege geur of fijnstof zal optreden. De rechtbank is van oordeel dat verweerder ook had moeten onderzoeken wat de geurbelasting is op nabijgelegen geurgevoelige objecten en welke fijnstofemissie daar optreedt, zowel in de oude vergunde situatie als na de wijziging van het motorcrosscircuit.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 29-01-2021

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2021:377

Zaaknummer: SHE 20/1444

Rechters: M.J.H.M. Verhoeven

Wetsartikelen: 3.10 lid 3 Wabo

RECHTSPRAAK

Handhaving/Boxmeer

Last onder dwangsom, omdat de stalsystemen voor de huisvesting van dieren niet voldoen aan het Besluit emissiearme huisvesting.

Casus

Naar aanleiding van een verzoek door een omwonende om handhaving vanwege geuroverlast, heeft het college een veehouderij voor varkens onder meer gelast ervoor te zorgen dat de binnen de inrichting aanwezige bedrijfsvoering en de stalsystemen voor de huisvesting van dieren voldoen aan de maximale emissiewaarde van het Besluit emissiearme huisvesting (Beh) (overtreding 2). De veehouderij betoogt dat de rechtbank niet heeft onderkend dat het college niet bevoegd was handhavend op te treden, vanwege overtreding van artikel 5 van het Beh. De veehouderij stelt in dat verband dat er twee afdelingen met hokken, inclusief de mestputten, leeg staan. Het college heeft het aantal dierplaatsen in die afdelingen meegerekend bij het vaststellen van de emissie, maar dat is volgens [appellante] niet juist. De veehouderij stelt dat hij wel aan de eisen van het Beh voldoet als de mogelijke emissie uit de leegstaande afdelingen niet wordt meegeteld.

Het college is niet tot invordering overgegaan, omdat de overtreding volgens het college tijdig ongedaan is gemaakt. Daartegen is door de omwonende beroep ingesteld.

Rechtsvraag

1. Heeft het college de dierplaatsen in twee leegstaande afdelingen terecht meegeteld bij de berekening van de emissie?
2. Was er ten tijde van de beslissing op bezwaar sprake van een concreet zicht op legalisatie?
3. Is het college er terecht van uitgegaan dat geen dwangsom is verbeurd omdat de overtreding ongedaan is gemaakt?

Uitspraak

1. De Afdeling is van oordeel dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat het college de dierplaatsen in de twee leegstaande afdelingen terecht heeft meegerekend. De afdelingen waren blijkens het verslag van de controle van 28 maart 2019 namelijk nog steeds geschikt om als dierplaats te dienen en de mest in de kelders was nog aanwezig. Alleen als de dierplaatsen niet meer als zodanig kunnen worden aangemerkt, doordat zij buiten gebruik zijn gesteld, hoeft het college die dierplaatsen niet bij zijn berekening te betrekken. Dat doet zich niet voor.
2. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat er op 2 april 2019 geen concreet zicht op legalisering was. Toen had [appellante] immers nog geen aanvraag voor een omgevingsvergunning tweede fase gedaan, maar alleen een conceptaanvraag. Daarnaast had het college nog geen standpunt ingenomen over de mogelijke bereidheid om medewerking te verlenen aan een afwijking of wijziging van het bestemmingsplan.
3. Tijdens de controle op 10 september 2019 heeft de toezichthouder geconstateerd dat de hokinrichting van de eerste twee afdelingen van stal 1 gedeeltelijk is verwijderd, dat de ventilatiekokers van deze afdelingen zijn afgesloten en dat de mest uit de mestputten onder deze afdelingen is verwijderd. Volgens het college zijn er daarom geen dierplaatsen meer in deze afdelingen, waardoor in de inrichting niet langer huisvestingssystemen worden toegepast waarvan de emissiefactor van ammoniak te hoog is.

De Afdeling deelt de conclusie van het college dat de dierplaatsen in de twee afdelingen buiten gebruik zijn gesteld en daarom niet meegerekend hoeven te worden. Aangezien er in de afdelingen geen varkens kunnen worden gehouden – en ook niet worden gehouden – en de mest uit de mestkelders is verwijderd, is er geen emissie uit de afdelingen te verwachten. Bovendien geldt deze last nog steeds en kan het college eenvoudig constateren of deze afdelingen alsnog in gebruik genomen worden. Waar de omwonende heeft gesteld dat het college bij zijn berekening ten onrechte de salderingsregeling heeft toegepast, ziet de Afdeling in wat hij aanvoert onvoldoende aanknopingspunten voor het oordeel dat niet is voldaan aan artikel 5, tweede, lid van het Beh. De Afdeling ziet ook geen aanleiding voor het oordeel dat het college niet van de feitelijke situatie mocht uitgaan. Daarbij betreft de Afdeling de rechtspraak die is gevormd over het Besluit ammoniakemissie huisvesting veehouderij. Bij wijze van voorbeeld verwijst de Afdeling naar haar uitspraak van 17 juni 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1876, waarin is geoordeeld dat het gaat om de feitelijke aanwezigheid van het huisvestingssysteem.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 03-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RVS:2021:216

Zaaknummer: 201906949/1/R4

Wetsartikelen: 5 Besluit emissiearme huisvesting

RECHTSPRAAK

Ontheffing Wnb/Gelderland

Ontheffing voor soortenbescherming voor ontwikkeling museum Paleis Het Loo niet in strijd met de Wnb verleend.

Casus

Het bestemmingsplan 'Paleis Het Loo en Paleispark' maakt de ontwikkeling (renovatie en uitbreiding) van het museum Paleis Het Loo mogelijk. Daaronder valt onder meer de uitbreiding met een ondergrondse entree en tentoonstellingsruimte, een toename van het aantal evenementendagen en het uitbreiden en herinrichten van het parkeerterrein. Bij de uitvoering van deze plannen moet rekening worden gehouden met mogelijke effecten voor beschermde diersoorten bij het kappen van bomen voor de vervanging van bomenlanen en de aanleg van een bosparkeerplaats. Daarom is een ontheffing voor soortenbescherming op grond van hoofdstuk 3 van de Wnb verleend voor de soorten: de gewone dwergvleermuis, de gewone grootoorvleermuis, de laatvlieger, de ruige dwergvleermuis, de rosse vleermuis, de boommarter, de das, de eekhoorn, de steenmarter en het vliegend hert.

Rechtsvraag

Is de ontheffing voor soortenbescherming terecht verleend?

Uitspraak

Naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter heeft verweerder zich in de eerste plaats terecht op het standpunt gesteld dat geen afbreuk zal worden gedaan aan het streven naar een gunstige staat van instandhouding van de beschermde diersoorten waarvoor de ontheffing is verleend. De voorzieningenrechter ziet op voorhand in de door verzoekers aangevoerde argumenten geen reden om eraan te twijfelen dat de maatregelen die moeten worden getroffen om de negatieve effecten van de uitvoering van het project, waaronder de kap van bomen, voor de soorten te verminderen, niet toereikend zullen zijn. Deze maatregelen houden onder meer in dat buiten het broedseizoen moet worden gekapt, dat bomen waarin soorten verblijven of overwinteren kort voor de kap worden geïnspecteerd met een hoogwerker of een klimmer, dat vrijwel direct na de kap opnieuw bomen van minimaal 4,5 meter hoog worden

aangeplant (om voor vleermuizen als geleiding te kunnen functioneren), dat een paarverblijfplaats (van de ruige dwergvleermuis) vooraf moet worden gecontroleerd, dat gewacht wordt met het aanleggen van het meest noordelijke deel van de bosparkeerplaatsen tot het najaar van 2021 (buiten de voortplantingsperiode van de das) en dat eikenstobben intact gelaten moeten worden voor het vliegend hert.

In de tweede plaats is van belang dat volgens verweerder hier sprake is van een situatie waarin de ontheffing nodig is vanwege enerzijds het belang van openbare veiligheid en andere redenen van openbaar belang en anderzijds vanwege handelingen in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Voor wat betreft de openbare veiligheid geldt dat in 2020 twee eiken in de Koningslaan onverwachts zijn omgevallen, waarvan één op een bijgebouw. Verweerder volgt [derde partij] in het standpunt dat deze bomenlaan uit het oogpunt van veiligheid vervangen moet worden, nu het gaat om een drukbezochte locatie en er gevaar is voor schade van historische gebouwen. Voor de twee beukenlanen geldt dat de bomen door hun leeftijd van slechte conditie zijn, waardoor er risico is voor de omgeving. Bovendien vallen er gaten in de laan en wil men voor het aanzicht en het karakter dat hoort bij de cultuurhistorische achtergrond de laanstructuur behouden door de lanen in één keer te vervangen. Dit geldt ook voor de Koningslaan. Voor de bosparkeerplaats geldt dat het bezoekersaantal van het nationaal museum, om te voldoen aan een prestatie-eis voor rijkssubsidie, de komende jaren aanzienlijk zal toenemen, waardoor meer parkeergelegenheid nodig is.

Verzoekers stellen weliswaar dat de bomen grotendeels vitaal zijn, maar de openbare veiligheid is niet de enige reden die aan de gevraagde ontheffing ten grondslag ligt. Tegenover het beeldbepalende, monumentale aanzien van de bomen staat de wens van [derde partij] om de lanenstructuur te behouden door de bomen in één keer te vervangen, juist om de cultuurhistorische waarden te behouden. Voor de parkeerplaats geldt dat het, gelet op de uitbreiding van [derde partij] en de verwachte toename van het bezoekersaantal met tweederde, aannemelijk is dat de huidige parkeergelegenheid niet toereikend is en dat uitbreiding dus nodig is. Bovendien betreft dit een uitwerking van de ruimtelijke plannen die bij de vaststelling van het bestemmingsplan in 2017 al aan de orde zijn geweest.

De voorzieningenrechter concludeert dat hij het vooralsnog niet waarschijnlijk acht dat de rechtbank in de bodemprocedure zal oordelen dat de noodzaak voor de ontheffing ontbreekt en dat de ontheffing daardoor ten onrechte is verleend.

Ten slotte is de voorzieningenrechter voorlopig van oordeel dat ook het standpunt van verweerder dat er geen andere bevredigende oplossing is, kan worden gevolgd. Voor wat betreft de lanen geldt dat vaststaat dat deze op termijn vervangen moeten worden. De

voorzieningenrechter ziet geen reden om te twijfelen aan het standpunt dat het in één keer vervangen ervoor zorgt dat het laanbeeld zo goed mogelijk behouden blijft voor de toekomst. Voor wat betreft het parkeerterrein geldt dat bij [derde partij] niet geparkeerd kan worden op de grasvelden. Dat er wellicht alternatieven zijn – zoals regelingen met openbaar vervoer en fietsen – betekent niet dat dit bevredigende oplossingen zijn voor wat betreft uitvoerbaarheid, kosten en dergelijke.

Naar voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter is de ontheffing voor soortenbescherming niet in strijd met de Wnb verleend. Verweerder kan worden gevolgd in het standpunt dat er een noodzaak is voor ontheffing voor de beschermde diersoorten en dat er geen andere bevredigende oplossing beschikbaar is. De voorzieningenrechter ziet geen reden om de mitigerende maatregelen als onvoldoende te bestempelen.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 02-02-2021

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2021:460

Zaaknummer: 21-205

Wetsartikelen: 3.5 Wnb, 3.8 Wnb en 3.10 Wnb